

Mødet den 28. Septbr. 1911.

1. (J. Nr. 22—1911). Indenrigsministeriets Approbation paa **Købekontrakter** angaaende Marselisborggrunde med Tømrmester N. F. E. Knudsen, Tømrmester L. P. Sørensen, Elektriker C. Johansen, Snedkermester L. C. Christiansen & Murer Niels Jensen, Partikulier D. A. Johansen & Kedelsmed M. Andersen og Tømrmester J. Chr. Jensen.
Til Efterretning.
2. (J. Nr. 11²—1911). Indenrigsministeriets Approbation paa **Købekontrakt** med Kommunalærer V. S. Knudsen angaaende en Villagrund ved Chr. Winthersvej.
Til Efterretning.
3. (J. Nr. 115—1911). Skrivelse fra Skoledirektionen om, at Lærerne J. K. Enevoldsen, E. Laurent-Lund, Aug. L. Jepsen, S. P. Rasmussen, A. P. Em. Jensen og A. Th. C. Svendsen og Lærerinderne Martha K. Nielsen, Dorte K. Olesen, Anna M. Larsen og Karen Nilsson, alle af Aarhus, fra den 1. Oktober d. A. at regne har faaet fast **Ansættelse ved Aarhus Skolevæsen**.
Til Efterretning.
4. (J. Nr. 7⁴—1911). Indstilling fra Indkvarteringskommissionen om at forhøje **Godtgørelsen til Dragonregimentets Bøssemager og Sadelmager** for

Afgivelse af Værkstedslokale til henholdsvis 150 Kr. og 100 Kr. fra 1. April 1912 at regne.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 3⁷ og 8—1911). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Vandværkets og Slagtehusets Regnskaber for 1910—11. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

6. (J. Nr. 318—1911). Indstilling fra Slagtehusudvalget vedrørende forskellige **Forstærkningsarbejder ved det projekterede Luftkølerum** ved Eksportslagteriet.

Simonsen erindrede om, at Sagen tidligere havde været omtalt i et lukket Møde. Det drejede sig om Luftkølerummet, hvis Opførelse Dansk Beton-Bjælke Kompagni havde overtaget i Entreprise. Kompagniet havde imidlertid meddelt Udvalget, at en Forstærkning af Tagkonstruktionen vilde være nødvendig, hvis det skulde garantere for Arbejdet, og for denne Forstærkning forlangt en Betaling af 3220 Kr. Udvalget havde indhentet Oplysninger saavel fra Slagtehusets tekniske Konsulent som fra Kompagniets Repræsentant og derefter tilstillet Stadsingeniøren hele Sagen. Fra Stadsingeniøren forelaa der nu Indstilling til Udvalget om at følge Kompagniets Krav om Forstærkning af Tagkonstruktionen tillige med Forslag om en Forstærkning af Fundamenterne til en Bekostning af 3000 Kr. Den første Del af Indstillingen kunde hele Udvalget slutte sig til, hvorimod et Mindretal, Taleren, ikke kunde anbefale at bevilge noget Beløb til Forstærkning af Fundamenterne. Sagen drejede sig kun om Luftkølerummet, idet der ikke for nogen af de andre Bygninger var paaløbet nogen uforudset Udgift, naar da blev undtaget Jordskredet fra Strandvejen, der var aldeles uforudseeligt. Luftkølerummet skulde opfø-

res af Jernbeton og hvile paa 20 Piller. Desuden fandtes mellem Jalousierne 29 andre Piller, der ligesom de førstnævnte var nedrammede til fast Bund og meget stærkt armerede med Jern. Endelig var Gulvet ligeledes af meget stærkt jernarmeret Beton. Disse Foranstaltninger ydede efter Talerens Mening fuldt betryggende Sikkerhed, saaledes at der ikke var Anledning til nogen yderlig Forstærkning af Fundamenterne. Kompagniet havde da heller ikke egentlig udtalt sig om Fundamenterne, men kun tilføjet en Bemærkning om, at det, hvis man antog dets ny Forslag, vilde paa tage sig Garantien for Bygningen, forudsat at Grunden kunde holde. I denne Tilføjelse saa Taleren kun en Selvfølgelighed og ikke nogen Kritik af Fundamentet. Den overjordiske Konstruktion var efter Ingeniør Hafns Udtalelse fuldt solid, forsaa vidt den opgivne Belastning passede. Skulde Taleren som Privatmand bygge Luftkølerummet, vilde han derfor i alle Dele gøre det efter den oprindelige Plan. Der vilde ikke kunne blive Tale hverken om Sammenstyrtning eller Sammensynkning, der kunde medføre mærkbar Skævhed, højst om en mindre Revne, der intet vilde betyde. Kompagniet havde imidlertid i sidste Øjeblik nægtet at vedstaa den Garanti, det for 3 Maaneder siden var gaaet ind paa, og for at undgaa Tvistigheder og Forsinkelse af Arbejdet var Taleren i Udvalget gaaet med til at anbefale at imødekomme Kompagniets Fordringer, navnlig da der næppe var Tvivl om, at Kompagniet havde fremsat Forslaget af saglige Hensyn. Taleren paaviste dernæst med forskellige Beregninger, hvorledes Fundamenteringen efter det oprindelige Projekt var fuldt betryggende overfor den Belastning, der kunde være Tale om, og udtalte dernæst, at han trods

Stadsingeniørens Forslag ikke tog i Betænkning at anbefale Byraadet ikke at gaa med til nogen Forstærkning af Grunden. Subsidiært vilde han endvidere foreslaa, inden man vedtog Forstærkningen, at lade foretage en Belastningsprøve.

Clemensen anbefalede at følge Stadsingeniørens Forslag ogsaa med Hensyn til Fundamentet. Det kunde ikke nytte at sige, at dette var stærkt nok. Bygningen faldt vel næppe ned, men Pælene var efter alle sagkyndiges Mening for svage. Ogsaa Kompagniet udtalte, at de var stærkt belastede. I Sammenligningen med hele Udgiften betød de 3000 Kr. ej heller meget, naar der kunde resikeres noget ved at spare dem. Jernbeton var et meget vanskeligt Materiale og maatte være solidt udført fra først af. Kom der Revner, kunde man klistre dem til, saa meget man vilde, de blev der alligevel. Ingeniør Hafn indrømmede desuden selv, at hans Beregninger kun var skitsemæssige. Taleren vilde ikke paatage sig Medansvar for at undlade Forstærkningen og maatte derfor anbefale at bevilge de 3000 Kr., som Stadsingeniørens Forslag kostede at udføre.

Jakob Jensen glædede sig over at høre, at der dog kunde blive Tider, hvor Hr. Clemensen svigtede sit Sparsommelighedsprogram. Han tvivlede ikke om, at Pillerne kunde bære, men vilde dog, som Forholdene havde formet sig, og da saa mange sagkyndige var uenige, anbefale, at man bevilgede de 3000 Kr., der dog kun betød lidt i Forhold til hele Arbejdet. De fleste andre Udvalg vilde næppe være kommet til Byraadet med en saadan Sag, da der ikke var Tale om nogen Overskridelse af det samlede Overslag. Taleren mente at have mærket, at Stadsingeniøren og Arkitekten arbejdede mindre godt sammen ved Slagte-

husets Udvidelse. Dette Forhold vilde forhaabentlig blive bedre i Fremtiden, da begge de Herrer skyldte Kommunen at arbejde godt sammen.

Magnus Nielsen havde glædet sig over at høre Hr. Simonsens faglige Indlæg, men havde haabet, at Hr. Simonsen ogsaa havde sluttet sig til Udvalgsflertallets Indstilling om at forstærke Fundamenterne. De 3000 Kr. var dog kun Smaateri i Sammenligning med hele det store Anlæg, og naar de blev bevilget, fik man fuld Garanti fra Kompagniet. Han havde af denne Sag lært, at man for Fremtiden ogsaa maatte forlange Garanti fra dem, der foretog Beregningerne. Det glædede ham at høre Hr. Simonsen give Kompagniet den Cadeau, at dets Forslag udelukkende skyldtes saglige Hensyn. Havde man i dette Tilfælde ikke haft med et Firma at gøre, der selv kunde foretage Beregningerne, havde Kommunen maattet tage Garantien.

Niels Jensen kunde anbefale Stadsingeniørens Forslag, fordi han mente, at ogsaa Pilotteringen maatte forstærkes, naar Tagværket blev sværere.

Simonsen hævdede, at Kompagniets Garanti blev lige stor, enten Fundamenterne blev forstærket eller ej. Skulde der være Stemning for ogsaa at bevilge de 3000 Kr. til Forstærkning af Fundamenterne, vilde han anmode om, at man først lod foretage en Belastningsprøve, f. Eks. ved at belaste hver Pæl med 36000 Kg. Raajern.

Jakob Jensen foreslog, at Byraadet bemyndigede Udvalget til at anvende 3000 Kr. til Fundamenternes Forstærkning, hvis det fandt denne nødvendig, og at overlade til Udvalget, om det vilde lade foretage Belastningsprøve.

Magnus Nielsen vilde gerne vide, hvorledes man vilde bære sig ad med at stable 36000

Kg. Raajern paa en af disse Pæle. Naar Udvalgets Flertal var enig om at anbefale Forstærkningen, burde man følge det.

Clemensen indsaa ikke, hvorledes Belastningsprøven skulde kunne foretages.

Niels Jensen mente, at en Belastningsprøve som den af Hr. Simonsen foreslaaet vilde vare over en Maaned.

Udvalgets Flertals Indstilling vedtoges.

7. (J. Nr. 10⁶-. 1911). Fra Byraadsmedlem Jakob Jensen forelaa følgende Skrivelse til Byraadet vedrørende Sagen om **Besættelsen af Posten som Underbrandinspektør:**

»I Anledning af nogle Notitser i herværende Blade angaaende Besættelsen af Underbrandinspektørposten stiller undertegnede følgende Forespørgsel til Hr. Borgmester Drechsel:

1. Under hvilken Form blev Sagen paa Punkt 3 paa Byraadsmødet den 31. August angaaende Besættelsen af Underbrandinspektørposten tilbagesendt Brandkommissionen?
2. Er der tilgaaet Byraadet Meddelelse om, at Brandkommissionen uden Raadets Samtykke har ansat Kobbersmed H. Chr. Hansen som Underbrandinspektør, eller er Borgmesteren vidende om, at noget saadant er sket? I bekræftende Fald, hvad har Borgmesteren da tænkt at ville foretage sig for at beskytte Byraadets Værdighed i det foreliggende Forhold?

Nærværende Forespørgsel ønskes behandlet paa førstkommende offentlige Byraadsmøde.«.

Formanden oplæste Skrivelsen og udtalte dernæst, at da Sagen først kom til Byraadet var det i Form af en Indstilling fra Brandkommissionen om at udnævne en af to indstillede Mænd.

Uden nærmere Undersøgelse af Byraadets Kompetence til at foretage Udnævnelsen blev Sagen sat paa Dagsordenen, men da der under dens Behandling af Hr. Jakob Jensen blev stillet Forslag om at udnævne en tredje Mand, Skorstensfejer Bredal, og det af Hr. Simonsen blev oplyst, at Bredal tidligere havde faaet Udnævnelse som Stedfortræder for Underbrandinspektøren, blev Sagen udsat for at tilstilles Brandkommissionen til Undersøgelse og Erklæring. Den 2. September tilbagesendtes Sagen til Brandkommissionen med Paategning om Forslaget om Bredals Ansættelse og Lønning. Ved nærmere Undersøgelse var Taleren imidlertid kommet til det Resultat, at Udnævnelsen ikke henhørte under Byraadet, idet der i Brandvedtægten af 1873 § 4 udtaltes »Brandinspektøren udnævnes af Byraadet, de øvrige Befalingsmænd af Brandkommissionen«, ligesom ogsaa denne Bestemmelse i Realiteten gentoges i § 35 i den af Byraadet i 1908 vedtagne og af Ministeriet under 22. Marts 1909 stadfæstede Ændring til den kommunale Vedtægt, hvori nævnes en Række Funktionærer, blandt hvilke Underbrandinspektøren ikke findes, der udnævnes af Byraadet, og udtales, at »de øvrige af Regulativet omfattede Funktionærer ansættes af de vedkommende Udvalg«. I Henhold hertil tilskrev Taleren derefter under 8. September Brandkommissionen saaledes:

»Efter at jeg under 2 d. M. havde tilbagesendt til Brandkommissionen den tidligere fremkomne Indstilling vedrørende Udnævnelsen af en ny Underbrandinspektør, er jeg bleven opmærksom paa, at det ikke er Byraadet, men Brandkommissionen, der skal foretage denne Udnævnelse, jfr. § 4 i den under 7. November 1873 af Amtet approberede »Vedtægt for Aarhus

Købstads Brandvæsen«, hvilken Bestemmelse ikke ses senere at være ændret. Jeg skal derfor henstille, at Brandkommissionen behandler Sagen i Overensstemmelse hermed, idet jeg dog, da Indstillingen har været forelagt Byraadet, anmoder om at erholde Meddelelse om, hvad der videre passerer i Sagen«.

Fra Brandkommissionen var der dernæst i Skrivelse af 25. September kommet Meddelelse om, at Kommissionen i sit Møde den 23. s. M. havde udnævnt Kobbersmed H. Chr. Hansen til Underbrandinspektør. — Dette var, hvad der var passeret. Den begaaede Fejl laa i, at Sagen overhovedet var kommet for Byraadet, og Skylden herfor laa nærmest hos Brandkommissionen.

J a k o b J e n s e n udtalte, at det vilde have været mere hensynsfuldt, om Formanden straks havde ladet Sagen komme tilbage til Byraadet igen, særlig da Forslaget om den ændrede Lønning vel slet ikke var blevet afsendt. Vedtægten af 1873 var forældet paa forskellige Punkter og flere af dens Bestemmelser sat ud af Kraft ved senere Byraadsvedtagelser. Hr. Magnus Nielsen var saaledes blevet ansat af Byraadet i 1889, og i 1904 forelaa der Skrivelse fra Brandkommissionen med Udtalelse om, at Kommissionen haabede, at der intet var til Hinder fra Byraadets Side for, at Hr. Magnus Nielsen vedblivende var Underbrandinspektør uanset hans Hverv som Byraadsmedlem. Det var ogsaa Byraadet, der da søgte og fik den fornødne Dispensation i saa Henseende. Dermed var det godtgjort, at Bestemmelsen i Vedtægten af 1873 om Udnævnelse af Brandvæsenets Befalingsmænd var ude af Kraft ligesom saa mange af denne Vedtægts Bestemmelser f. Eks. den om Byens Borgeres Pligt til Vognkørsel i Ildebrands-

tilfælde, for hvilken der heller ikke var vedtaget nogen Ændring. Det syntes nu imidlertid at være kommet dertil, at det var Formandens Ønske at tilsidesætte Byraadets Flertal. Naar Formanden paaberaabte sig § 35 i Ændringen af 1909 til den kommunale Vedtægt, skulde Formanden ogsaa anføre samme Paragrafs Bestemmelser om, at »de udnævnde Myndigheder, altsaa Byraadet eller dets Udvalg, kunne tillige tage Beslutning om de vedkommende Embeds- og Bestillingsmænds Afskedigelse«, samt om at »enhver kommunal Embeds- og Bestillingsmand, der er ansat med Aarsløn, kan opsiges . . med 3 Maaneders Varsel«; thi da der intet stod i Brandvedtægten om Opsigelse eller Afskedigelse af Brandvæsenets Funktionærer, var dermed givet, at deres Udnævnelse, Opsigelse eller Afskedigelse henhørte under Byraadet. Formanden kom imidlertid ikke uden om Byraadets Flertal, som nok skulde naa sit Maal. Hvis Formanden ikke vilde se at faa Sagen redresseret paany, vilde Taleren tilraade Byraadets Flertal at benytte §§ 35 og 36 i den kommunale Vedtægt. Den paagældende Bestemmelse i § 35 havde Taleren citeret, og § 36 lød saaledes: »De Funktionærer, som den kommunale Administration maatte fordre ud over dem, for hvis Vedkommende Kommunens Lønregulativ af 12. Marts 1908 er gældende, og dem, der ere særlig nævnte i 2. Stykke af foranstaaende § 35, ansættes og afskediges af vedkommende Udvalg, under hvis Omraade den paagældende Administrationsgren hører, medmindre Byraadet ved særlig Beslutning derom træffer eller de bestaaende Love indeholde en anden Bestemmelse«. Skulde der derfor ikke findes anden Vej, kunde der i Henhold hertil tages Beslutning om, at Brandkommissionen fremtidig ikke ansatte Brand-

væsenets Funktionærer. Baade Byraadet og dets Formand vilde have været bedst tjent med, at denne Sag var blevet forelagt Byraadet paany, inden den gik tilbage til Brandkommissionen. Formanden trængte til Byraadets Støtte, endda meget stærkt, saa den nævnte Fremgangsmaade vilde have været den bedste.

Formanden havde i sin Redegørelse glemt at nævne Lønspørgsmaalet, men det var bemærket i Skrivelsen til Kommissionen. Det forekom ham ikke, at Hr. Jakob Jensens Udtalelser berørte Sagen, idet de Byraadsbeslutninger, Hr. Jakob Jensen havde nævnt, ikke vedrørte Vedtægten, mulig dog med Undtagelse af Beslutningen af 1889 angaaende Hr. Magnus Nielsens Ansættelse; men dette enkelte Tilfælde var ikke tilstrækkeligt til at danne ny Praksis, navnlig da Pladsen i 1889 var nyoprettet. Beslutningen for 1904 havde intet med Sagen at gøre, men selv om der skulde være dannet Praksis, hvad Taleren dog maatte benægte, var det givet, at den senere kommunale Vedtægt havde tilintetgjort Resultatet. Da Taleren var blevet klar over, hvorledes Forholdet var, kunde han ikke undlade at underrette Kommissionen derom. Opsigelsesspørgsmaalet skulde Taleren ganske overlade til Byraadet, men for Øjeblikket vedkom det slet ikke Sagen.

Simonsen var glad ved, at Sagen blev draget frem; thi Byraadet havde ikke megen Ret, saa der maatte nøje vaages over, at de kongevalgte Embedsmænd ikke ved Fortolkninger yderligere beskar denne Ret. Som Forholdene var nu, var det en ren Lidelse at sidde i Brandkommissionen, hvor Socialdemokraterne ikke kunde faa Flertal, fordi der var 2 fødte Medlemmer, hvad man benyttede sig af. Taleren mente som

Hr. Jakob Jensen, at Byraadets Flertal burde hindre, at Byraadets Ret blev traadt under Fødder. Der var ingen Tvivl om, at det var Byraadets Ret at vælge Underbrandinspektøren, og det var ubegribeligt, at nogen kunde finde paa at bringe Vedtægten af 1873 i Anvendelse, da den var sat ud af Kraft, samtidig med Indførelsen af det faste Brandkorps. Hverken Politimesteren, Brandinspektøren eller Hr. Mikael Johansen havde ej heller været i Tvivl om Byraadets Ret til at foretage Udnævnelsen, da Indstillingen blev foretaget. Det havde interesseret Taleren meget at høre, at det var Formanden, der havde »opfundet« Vedtægten af 1873, og ikke Politimesteren, hvad han havde troet, skønt han ikke syntes, det lignende denne. Iøvrigt var Sagen blevet behandlet paa en højst mærkelig Maade. Først laa den og smølede en Maanedes Tid hos Brandinspektøren, inden der blev foretaget Indstilling i Kommissionen, og da den gik fra Byraadet tilbage til denne, gik der en 3 Uger, inden man hørte noget til den; men da Hr. Samuelson og Taleren meddelte, at de var forhindrede i at være til Stede ved sidste Kommissionsmøde, blev Udnævnelsen foretaget. Dette var en Hensynsløshed, som han vilde paatale. I Bladene var det officielt meddelt, at det var Vedtægten af 1873, Formanden støttede sig til, men naar Formanden nu sagde, at han væsentlig støttede sig til Vedtægten af 1909, syntes dette at tyde paa, at der var nogen Tvivl hos Formanden selv. Det undrede ham, at Formanden vilde benytte denne Lejlighed til at rejse en Konflikt med Byraadets Flertal. Hvis der havde været Tale om, at Flertallet vilde presse en Meningsfælle frem eller øve Nepotisme, vilde Formandens Stilling være forstaaelig, men man vilde sikkert fra

alle Sider erkende, at der kun var Tale om at øve en Retfærdighedshandling. Bredal havde i mange Aar forrettet Tjeneste som Stedfortræder for Underbrandinspektøren, i det hele taget gjort god Tjeneste i Brandvæsenet og haft flere Tillidshverv indenfor Korpset, saa ham vilde Flertallet ikke være med til at forbigaa. Hvorfor Kobbersmed Hansen skulde presses frem, vidste Taleren ikke. Da han gik ud fra, at Formanden ikke vilde være med til at ordne Sagen i Mindelighed, saa han ikke anden Udvej, end at Byraadet benyttede sig af sin Ret til at afskedige Hansen og saa lavede en anden Vedtægt.

Formanden kunde ikke begribe, hvorledes man vilde komme udenom Vedtægten af 1909, hvori det udtrykkeligt var angivet, hvilke Funktionærerne der skulde udnævnes af Byraadet og hvilke af Udvalgene. Selv om flere Punkter i Vedtægten af 1873 var forældede, var Bestemmelsen om Brandvæsenets Funktionærer gældende endnu og tilmed forstærket ved Vedtægten af 1909.

Jakob Jensen bemærkede, at de, der lavede Kommunalloven, ved Bestemmelsen om Raadmænd havde indset Nødvendigheden af at ansætte Kontrol med kongevalgte Embedsmænd. Man havde nu set, hvorledes denne Sag var blevet ekspederet, og alle var sikkert bedrøvede over, hvorledes Byraadets Sager var blevet ekspederede i de senere Aar. Det var derfor maaske snart paa Tide at faa ansat en Kontrol til at paase, at Sagerne blev ekspederede saaledes, som de var vedtaget af Byraadet. Som Stillingen nu var, vilde der blive lagt et stort Arbejde paa denne Raadmand. Formanden syntes ikke at have megen Interesse af det, der skete i 1904, skønt Posten da fik Navneforandring, saaledes at der

ikke mere var Tale om den Funktionær, der nævnedes i Vedtægten af 1873. Iøvrigt var Hr. Magnus Nielsens Afsked som Underbrandinspektør blevet bevilget af Byraadet, for hvem Indstilling til ny Besættelse af Posten ogsaa var blevet forelagt.

Harald Jensen hævdede, at det personlige ingen Rolle spillede for ham, og at Hansen og Bredal var lige gode for ham, kun beklagede han, at Hansen for sin egen Skyld havde taget imod Udnævnelsen. Hvis Byraadet tog mod det, der i denne Sag blev budt det, vilde det blive latterligt, og der vilde kunne kastes Bold med dets Meninger af enhver Kommission, hvis Flertal var enig med Formanden. Dette maatte Byraadet værgе sig imod. Formanden havde hævdet, at der ikke var skabt Tradition for, at Underbrandinspektøren skulde ansættes af Byraadet, men da Byraadet i 1889 havde foretaget en saadan Ansættelse og senere flere Gange faaet sin Ansættelsesret bekræftet uden Indsigelse fra nogen Side, saa maatte denne Tradition være skabt. Sikkert var det ogsaa, at hvis Byraadet ikke var blevet enig om at sende Sagen tilbage til Brandkommissionen, fordi det fandt, at en tredje Mand havde mere Ret til Posten end de to indstillede, saa vilde Posten atter denne Gang være blevet besat af Byraadet. Dersom Formanden nærede nogen Betænkelighed angaaende Byraadets Kompetence til at foretage Udnævnelsen, burde han være kommet til Byraadet med Sagen, det vilde have været den naturligste Vej, og saa vilde det være undgaaet, at Byraadets Flertal havde faaet dette Slag i Ansigtet. Det var Talerens Overbevisning, at Flertallet ikke vilde tage mod dette, og Spørgsmaalet var da, hvilken Vej man skulde ud. Hr. Jakob Jensen havde peget

paa Kommunallovens § 4, hvori udtaltes, at det til enhver Tid var Byraadets Ret at ansætte en Raadmand til at paase, at Byraadets Beslutninger skete Fyldets. At anvende denne Bestemmelse vilde være et stærkt Skridt, efter Talerens Mening for, stærkt. Noget maatte der imidlertid gøres, noget hvorefter det kunde forstaas, at Byraadets Flertal ikke lod sig det byde, der var sket denne Gang. Brandkommissionen havde faaet Sagen til Erklæring og saa afgjort den med Formandens Billigelse; dette vilde Flertallet ikke finde sig i. Hr. Simonson havde slaaet paa, at man kunde forandre Vedtægten. At gøre det nu, vilde næppe være nødvendigt, men man kunde erindre denne Episode, naar Vedtægten senere skulde ændres. Derimod vilde Taleren foreslaa at vedtage følgende Beslutning:

*I Henhold til § 36 i den for Aarhus Købstad gældende kommunale Vedtægt bestemmer Byrådet, at de underordnede Bestillingsmænd og menige under Brandvæsenet for Fremtiden ansættes og afskediges af Byrådet«.

Endvidere vilde Taleren, hvis denne Beslutning vedtoges, stille Forslag om at opsigte Hansen til Fratrædelse fra Bestillingen den 31. December 1911. Naar dette var sket, havde Byrådet leveret den Næse tilbage, som de kongevalgte Embedsmænd havde givet det.

Formanden ansaa det for givet, at de stillede Forslag ikke kunde sættes under Afstemning i dette Møde, da de skulde til Erklæring af af Brandkommissionen forinden. Det forekom ham, at de Herrer Harald Jensen og Simonsen gjorde for stort et Nummer ud af denne Sag. At Taleren skulde ønske Konflikt med Byraadets Flertal, kunde han ikke se nogen som helst Anledning til. At

den af ham anvendte Fremgangsmaade var stemmende med Lov og Ret, havde ingen endnn modbevist. Endelig syntes det Taleren bedst tjenligt for Byraadet og dets Værdighed, at Sagen blev henvist til Brandkommissionen, idet det forekom ham overordentlig stødende, at Byraadets Flertal var gaaet bag Byraadet og forhandlet med en Funktionær, som tilmed havde underbudt sine Kollegaer. Taleren troede ikke, der havde været Utilfredshed med Ekspeditionen fra Byraadskontoret; der var i hvert Fald ikke kommet nogen Indvending mod nogen Ekspedition i de 6 Aar, Taleren havde været Byraadets Formand. Den nuværende Utilfredshed var sikkert ogsaa kun til Stede for Tilfældet.

M i k a e l J o h a n s e n protesterede imod Hr. Simonsens Udtalelse om, at der skulde være blevet udvist Hensynsløshed fra Brandkommissionens Flertals Side. Det var fuldt ud lovligt, hvad der var sket hvilket Hr. Harald Jensen iøvrigt ogsaa anerkendte ved at foreslaa at afskedige Hansen; thi havde dennes Udnævnelse ikke været lovlig, vilde en Afskedigelse ikke være nødvendig. Det var et gammelt Stridsspørgsmaal, hvorledes en ny Lov eller Vedtægt afløste en ældre, men i dette Tilfælde var Udnævnelserne sket i fuld Overensstemmelse med baade den gamle og den ny Vedtægt.

N. J o h. L a u r s e n fandt, at det gamle Ord: »Den der beviser for meget, beviser ingenting«, i Aften var blevet fuldt bekræftet. Brandkommissionen havde indstillet 2 Mand til Posten, og der havde ingen Mindretalsindstilling været. Mellem disse 2 burde Byraadet have valgt, da det plejede at være Regel at vælge mellem de indstillede, naar en anden Myndighed havde Indstillingsret,

hvad vel ingen bestred i dette Tilfælde. Ønskede man derimod at gaa udenfor Indstillingen, krævede almindelig Høflighed, at Sagen blev sendt tilbage til den indstillende Myndighed. Taleren vilde protestere imod, at denne Sag blev skruet op til, at Byraadet ingen Ret havde. Ligeledes vilde Taleren protestere imod, at Ledelsen ikke skulde være hensynsfuld, tværtimod forekom det ham, at Formandens Ledelse var særdeles hensynsfuld, og at man skulde lede langt tilbage for at finde Grund til en Udtalelse om, at Byraadet ingen Ret havde. Om Formanden saa rigtigt paa Sagen eller ej, var noget andet, men man havde ingen Ret til at sige, at Formanden havde handlet som sket af Chikane. Hr. Simonsens Udtalelse om, at der ikke kunde blive noget socialdemokratisk Flertal i Brandkommissionen, var ikke meget bevendt; Kommissionen var sammensat efter Lovens Bydende, og der var vel andre end Socialdemokrater, der forstod at slukke Ild. Iøvrigt forekom det ham, at Sagen var meget for lille til den Haupt und Staatsaction, man havde iværksat i Aften, men han skulde med Ro afvente, hvad Flertallet yderlig vilde foretage sig.

M o u s t e n havde Følelsen af, at Formanden nu var kommet bort fra at lægge Vedtægten af 1873 til Grund for sin Handlemaade og snarere støttede sig til den kommunale Vedtægt. Denne kunde dog næppe anvendes i dette Tilfælde, da den kun hjemlede Ret for Udvalg til at ansætte visse Funktionærer under Lønregulativet, og Underbrandinspektøren ikke var optaget derunder. Der var altsaa kun Vedtægten af 1873 at falde tilbage paa, men efter de senere gentagne Vedtagelser maatte der være skabt Praksis for, at dens Be-

stemmelse var ophævet med Hensyn til denne Ansættelse.

S i m o n s e n vilde, naar Formanden mente, at Taleren havde gjort sig skyldig i noget urigtigt ved privat at forhandle med Bredal, give sit Æresord paa, at Bredal ikke havde henvendt sig til Taleren, før efter at Kommissionens Indstilling forelaa. Taleren havde da refereret de Indvendinger, der var fremført mod at indstille Bredal, navnlig Hensynet til hans Mødepligt, og Bredal havde saa udtalt, at han frafaldt Krav om de 200 Kr. af Lønnen, idet han paa Grund af sin Mødepligt ikke vilde være afskaaret fra den Plads, han følte sig berettiget til og flere Gange havde bestridt. Da de Herrer Mikael Johansen og Springborg privat havde udnævnt Hansen, kunde Byraadet nægte at bevilge Lønnen. Iøvrigt maatte det være opmuntrende for Hr. Magnus Nielsen at høre, at han i 22 Aar havde været ulovligt ansat og nu for nylig var blevet ulovligt afskediget. Overfor Hr. N. Joh. Laursens Udtalelse om et Flertal af Socialdemokrater maatte Taleren hævde, at de Borgere, der var de fleste, havde Ret til, at deres Repræsentanter virkelig kom til at styre Kommunnens Anliggender.

H a r a l d J e n s e n bemærkede, at Hr. N. Joh. Laursen var blevet en anden med Aarene. Taleren havde kendt Hr. Laursen som den røde Radikaler, der ikke var bange for at sætte en Lunte til, naar et eller andet skulde brændes af, og Taleren erindrede ogsaa, hvorledes Hr. Laursen havde været med i tidligere Kampe angaaende Besættelse af Politibetjentpladser, naar Politimesteren søgte at komme udenom Byraadets Ret. Da Indstillingen blev sendt tilbage til Brandkommissionen, var

det ikke Personerne, man ønskede Erklæring om, men Hr. Jakob Jensens Forslag om Lønningen. Men saa endte Sagen med, at Kommissionen uden videre foretog Udnævnelsen. Dette var Byraadet ikke tjent med. Hele Spørgsmaalet vilde have været jævnet, hvis Formanden atter havde forelagt Byraadet Sagen, da han havde gjort sin Opdagelse om Vedtægten af 1873. Nu atter at indhente Kommissionens Erklæring vilde være unyttigt; Byraadet havde ikke noget at spørge den om; den havde handlet suverænt, nu maatte Byraadet vise, at det ogsaa havde en Ret. Taleren havde ikke anerkendt Udnævnelsen som lovlig, og han regnede ikke Kommissionens Indstillingsret for stort. Sagen var kedelig for Hansens Skyld, men det var aldeles ikke Personerne, det drejede sig om, og der var i og for sig intet til Hinder for, at man valgte Hansen igen, selv om man nu sagde ham op.

J a k o b J e n s e n maatte bestemt hævde Borgernes Ret til at komme til Byraadsmedlemmerne, naar de havde noget at forebringe. Han forstod ikke, at Forslaget skulde til Erklæring af Brandkommissionen, da Vedtægten intet bestemte i den Henseende. Nogen Grund til at indhente denne Erklæring fandtes heller ikke, saa Formanden gjorde rigtigst i at sætte Forslaget under Afstemning i Aften, han blev dog senere nødt til at gøre det.

S a m u e l s e n kunde ganske slutte sig til Hr. Simonsens Udtalelser og Hr. Harald Jensens Forslag. Hansen og Bredal stod ham personligt lige nær, begge var dygtige Folk, men Bredal var den ældste, saa det var naturligst at vælge ham. Han kunde ikke se Nytten af at sende Hr. Harald

Jensens Forslag til Brandkommissionens Erklæring.

M i k a e l J o h a n s e n gjorde opmærksom paa det uheldige i, at Bredal i Anledning af sin Mødepligt vilde blive sin egen overordnede, hvis han blev Underbrandinspektør. Indstillingen fra Brandkommissionen forelaa da ogsaa enstemmig. Hvis man ønskede Afstemning over Hr. Harald Jensens Forslag i Aften, maatte han paa 5 Medlemmers Vegne forlange Sagen udsat.

N. J o h. L a u r s e n syntes ogsaa, at Hr. Harald Jensen var blevet en anden med Aarene. Det undrede ham, at Hr. Simonsen blev saa højtidelig, at han var lige ved at afgive sit Æresord, da Indstillingen jo forelaa aldeles enstemmig fra Brandkommissionen, hvor Hr. Simonsen havde været til Stede ved dens Vedtagelse. Denne Sag var pustet op til meget mere, end den var værd.

S i m o n s e n hævdede, at det var usandt, at Hansen var enstemmigt indstillet. Baade Hr. Samuelsen og Taleren havde udtrykkelig markeret, at de ikke vilde være med til at indstille Hansen. At Hr. Samuelsen og Taleren havde underskrevet Protokollen, var kun sket for at konstatere, at der ikke var foregaaet noget Snyderi. Maaske skulde Taleren ved passende Lejlighed sige, hvorfor han ikke kunde gaa med til at udpege Hansen.

J a k o b J e n s e n syntes, Hr. Mikael Johansen burde have vidst, at Bredal mange Gange havde fungeret som Underbrandinspektør. At sende Sagen til Kommissionens Erklæring vilde kun være en Forhaling. En Udsættelse vilde ligeledes kun betyde en Forhaling, Resultatet blev det samme.

N. J o h. L a u r s e n mente, at man i Kom-

missionen var blevet enig om at indstille Hansen og Vitten, saa Indstillingen var nok nogenlunde enstemmig alligevel.

Harald Jensen pointerede atter, at hans Forslag ikke var dikteret af personlig Modvillie mod Hansen. Han saa ingen Nytte af at udsætte Sagen, da Resultatet sikkert vilde blive det samme, fordi Byraadets Flertal næppe forandrede sin Anskuelse, og Sagen iøvrigt var uddebatteret.

Formanden maatte atter henvise til, at han kun havde oplyst Kommissionen om, hvem der havde Kompetence til at foretage Udnævnelsen, og henstillet til den at behandle Sagen i Overensstemmelse dermed. Trods Hr. Simonsens Forklaring forekom det ham, at den Forhandling, Hr. Simonsen havde plejet med Bredal, var lidet passende. Det havde moret ham at blive truet med en Raadmand. Ansættelse af en saadan skulde han ikke have det mindste imod. Af Kommunalloven oplæste Taleren dernæst Bestemmelsen om, at Raadmændene kunde deltage med Borgmesteren i Magistratsforretningernes Udførelse.

Harald Jensen anmodede Formanden om at læse den paagældende Bestemmelse i Kommunalloven til Ende.

Formanden oplæste derefter Bestemmelsens Slutning, hvorefter Byraadene har Ret til af deres Midte at vælge en eller flere Raadmænd til at deltage i Udførelsen af Byraadsformandens Forretninger. Han fandt det urimeligt og hensynsløst overfor Brandkommissionen at tage en saa omfattende Beslutning, som Hr. Harald Jensens Forslag gik ud paa, uden at indhente Kommissionens Erklæring, og hævdede, at hans Myndighed som Formand berettigede ham til at udsætte Sagen for at give Kommissionen Lejlighed til at udtale sig.

J a k o b J e n s e n spurgte, naar Byraadet saa kunde vente at se Sagen igen.

F o r m a n d e n skulde minde Kommissionen om Sagen, hvis den ventede for længe med at erklære sig.

H a r a l d J e n s e n udtalte, at Brandkommissionens Flertal havde været saa hensynsløs overfor Byraadets Flertal at bruge et Magtsprog, som dette følte sig fornærmet over.

F o r m a n d e n fremhævede Forslagets betydelige Rækkevidde, og at man ved at vedtage det vilde fratage Kommissionen en Myndighed, som den hidtil havde haft.

H a r a l d J e n s e n gjorde gældende, at Kommissionen ved denne Lejlighed havde frataget Byraadet en Myndighed.

F o r m a n d e n kunde ikke indrømme, at det enkelte Tilfælde i 1889 fastslog nogen Praxis.

N. J o h. L a u r s e n mente det rigtigst at udsætte Sagen, fordi man ikke havde haft Lejlighed til at diskutere Forslagets Indhold.

M a g n u s N i e l s e n maatte i Anledning af forskellige Udtalelser oplyse, at Bredal kun enkelte Gange, højst 4—5, havde vikarieret for ham. Det der skete i 1904, var kun, at Ministeriet tillod Taleren at beholde sin Post i Brandvæsenet og samtidig forandrede dennes Titel fra Vicebrandinspektør til Underbrandinspektør. Stillingen var iøvrigt den samme. Med Hensyn til Anciennitet som Brandofficer havde Hansen adskilligt flere Aar end Bredal.

J a k o b J e n s e n saa intet til Hinder for at lade Byraadet besætte alle Pladser under Kommunen.

F o r m a n d e n mente, at en saadan Ordning vilde umuliggøre Administrationen.

S a m u e l s e n hævdede, at alt iberegnet havde Bredal tjent længere i Brandkorpset end Hansen.

Sagen udsattes.

8. (J. Nr. 328—1911). Andragende fra Ligningskommissionen om Bevilling af Kontingent ved Indmeldelsen i »Foreningen af danske Købstæders Ligningskommissioner«.

F o r m a n d e n oplyste, at det drejede sig om ca. 60 Kr. aarlig, da Kontingentet var 1 Kr. pr. 1000 Indbyggere.

M i k a e l J o h a n s e n kunde af principielle Grunde ikke stemme for Bevillingen. Der blev altfor mange af den Slags Foreninger, saa de vilde sikkert bringe Forvirring i Stedet for at gøre Gavn. Købstadforeningen skulde jo ifølge sin Vedtægt tage sig af den Slags Sager. Han foreslog at henvise Andragendet til Budgetudvalget.

H a r a l d J e n s e n anbefalede at bevilge Beløbet. Han troede det meget heldigt, at Ligningskommissionerne samledes og drøftede de Sager, der vedrørte deres Omraade. Købstadforeningen kunde være meget god, men næppe med Hensyn til Skattespørgsmaal.

S i m o n s e n kunde ganske slutte sig til Hr. Harald Jensens Udtalelser. Foreningens Formaal var i Kommunernes Interesse, og man kunde jo tage de Penge, man nu betalte i Kontingent til Brandinspektørforeningen, saa vilde Beløbet sikkert gøre mere Nytte.

M i k a e l J o h a n s e n skulde indrømme, at Købstadforeningen ikke udrettede synderligt, men i Skattekommissionen havde dens Mænd dog gjort et godt Arbejde. Han vilde i denne Forbindelse

bede Hr. Harald Jensen støtte Købstædernes Interesse i Landstinget, naar Skattelovene nu snart skulde behandles der.

H a r a l d J e n s e n havde altid i Rigsdagen støttet Købstædernes Interesse. Købstadforeningens Resultater var ikke store, og det, at en Sag som Forslaget til Lov om folkevalgte Borgmestre kunde passere Købstadforeningen uden at blive bearbejdet, skabte ikke stor Respekt for Foreningen.

M o u s t e n var enig i, at Købstadforeningen havde haft megen Betydning, men han var paa den anden Side ogsaa enig i, at det ikke var heldigt med mange Foreninger. Han anbefalede at henvise Andragendet til Budgetudvalget.

M ø l l e r pegede paa, at den Indflydelse Aarhus vilde faa paa Foreningens Beslutninger, var forholdsvis ringe. Han anbefalede at sende Andragendet til Budgetudvalget.

H a r a l d J e n s e n mente, at Hr. Møllers Anke altid kunde rettes.

Andragendet bevilgedes.

9. (J. Nr. 327—1911). Beretning fra fhv. Gasværksbestyrer Gunst om en **Undersøgelse angaaende en forestaaende Udvidelse af Elektricitetsværkets Kedelanlæg** i Forbindelse med Spørgsmaalet om Indretning af en Forbrændingsanstalt for Dagrenovation.
Toges til Efterretning.
10. (J. Nr. 2⁵³—1911). Andragende fra Murermester H. Hansen om **Dispensation fra Bygningslovens § 11 og Bygningsvedtægtens § 14** for Ejendommen Ingerslevs Boulevard 4.
Anbefaledes.
11. (J. Nr. 2⁵⁴—1911). Andragende fra Tømrermester P. Davidsen om **Dispensation fra Bygningslovens §§ 21 og 11** for Ejendommen Niels Juelsgade 12.
Anbefaledes.

12. (J. Nr. 2⁵⁵—1911). Andragende fra Snedkermester L. C. Christiansen om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 14** for Ejendommen Hedemannsgade 14.

Anbefaletes.

13. (J. Nr. 335—1911). Indstilling fra Brolægningsudvalget om **Udbydelse af Renovationsarbejdet i 2., 3. og 4. Distrikt** samt Forslag om Ændring af Vognene.

Magnus Nielsen meddelte, at de to Entreprenører havde opsagt Kontrakten til 1. Januar 1912. Man indstillede derfor at udbyde Arbejdet paa de gamle Betingelser dog med Ændring af Vognene, hvorefter disse ved at faa fire Flager paa hver Side i Stedet for to vilde blive mere tætsluttende.

Mousten ansaa det for vel tidligt at forlange Ændring af Vognene, da man jo dog i Løbet af et Par Aars Tid maatte gaa til en Forandring af hele Ordningen.

Magnus Nielsen mente ikke, man godt kunde vente længere med at forandre Vognene, da Entreprenørerne havde Politiet paa Nakken ved enhver Lejlighed. Ændringen var tilmed ikke stor og kostede ikke ret meget.

Christensen foreslog at blive ved den nuværende Vogntype, der var ligesaa betryggende som den foreslaaede.

N. Joh. Laursen ansaa det for klogt at ændre Vognene, da den nuværende Form let førte til Konflikter mellem Politiet og Entreprenørerne.

Christensen henstillede kun at ændre een Vogn, saaledes at man kunde erfare, om Bekostningen svarede til Hensigten.

Jacobsen anbefalede Indstillingen. Bekost-

ningen var ikke ret stor, og Ændringen vilde formentlig medføre, at Snavset ikke saa let fløj af Vognene.

Indstillingen vedtoges, saaledes at Udbydelsen sker paa de gamle Betingelser, og Udvalget bemyndigedes til at gennemføre en Forandring af Dækslerne foreløbig forsøgsvis.

